

V.

Het was middag. Op eenigen afstand van Meersenberg, te midden van de eeuwenheugende bosschen, welke langs alle zijden de stad als met eenen groenen gordel omsloten, verhief zich naast den weg een heerenhuis met grijzen ringmuur, kanteelen, grachten, wachttorenen en hoek-torentjes, waarvan de weerhaantjes zoodanig op hunne ijzeren stangen verroest waren, dat de gierende stormwind niet meer bij machte was ze te verwrikken. Dit gebouw was het jachtslot van graaf Hugo van Meersenberg.

Hier en daar tusschen het geboomte vertoonden zich woningen, waarvan de lage muren bijna geheel verborgen waren onder de vooruitstekende bemoste stroodaken. Het waren de woningen der laten, gelast met het onderhouden van het jachtslot. Evenals deze lieden gebukt gingen onder het ijzeren juk van den meester, scheen het ook alsof de hutten hunne nokken niet durfden verheffen in de nabijheid van het heerenhuis.

Vriendelijk aanlokkend was hun uitzicht niet. De wanden waren opgetrokken uit vlechtwerk, met klei bestreken, of ruwe planken, met teer besmeerd. Lucht en licht drongen er spaarzaam binnen, want het venster was klein en de deur zeer laag. Ook zweefde er voortdurend een duffe geur in het halfverlichte, onreine vertrek, dat tevens tot huiskamer, keuken en slaapvertrek diende. Eene ruwe tafel en een paar houten banken; eene uitstekende plank tegen den wand, waarop eenige aarden schotels, kruiken en kannen; eene trogvormige kist, waarin mondvoorraad en ook wel eenige kleedingstukken voor vochtigheid, rook en ongedierte bewaard werden; een open haard, en dan nog in een hoek, waar de wand het minst spleten en gaten vertoonde, eene slaapstede, insgelijk uit vlechtwerk of uit ruwe planken gemaakt, en gevuld met droge bladeren of stroo, waarover eenige lompen verspreid lagen, ziedaar het huisraad dier ellendigen stulpen... Het zullen gewis geene rozige droomen geweest zijn, welke de laten er op hun harde leger droomden!

Een dier woningen, vlak bij de baan gelegen, was merkelijk grooter en zindelijker dan de andere. Aan den braamtak boven de deur kon men zien dat het eene herberg was, waar de vermoeide reiziger eten en drinken

kon krijgen, indien zijne maag vrede had met den schralen kost der bewoners.

Vóór de herberg, tegen den wand aangeleund, bevond zich eene lange bank. Eene breede plank, rustend op twee afgezaagde tronken, diende tot tafel.

Bij die tafel zaten drie mannen, elk eene kroes bier voor zich. De voornaamste dier personen, met dewelke wij thans onze lezers laten kennis maken, was voorzeker degene, die, tusschen de beide anderen gezeten, met veel aandacht naar hunne woorden scheen te luisteren. 't Was een man van ongeveer dertig jaar, slank en welgebouwd. Al zijn bewegingen verrieden vlugheid en kracht. Zijn door de zon gebruint gelaat was regelmatig en fijn van lijnen; zijn oogopslag was doordringend en gebiedend; om zijn mond, overschaduwde door een langen, afhangenden knevel, speelde bijwijlen een spotachtig lachje. Wat zijne kleedij betreft, deze hield het midden tusschen die van een edelman en van een poorter. Zijn blauw en groen gestreepte lijfrok, alhoewel van fijne stof, was niet met goud geborduurd, zooals bij de meeste edelen; op sommige plaatsen vertoonde hij zelfs de sporen van herstellingen: een mantel van effen bruin laken was hem over de schouders bevestigd bij middel van eene zilveren gesp. Nauwsluitende bruine hosen deden zijne gespierde beenen voordeelich uitkomen; zijne voeten, eerder klein dan groot, staken in hooge, eenigszins puntige schoenen van rood leder, dat,

De zwarte Jager.

afkomstig uit Spanje, Spaansch leder of Corduwaan geheeten werd. Aan zijnen lederen gordel hing een lange degen, benevens een stevig kruismes.

De kleedij zijner makers was even eenvoudig en van merkeliijk grover stof. De eene was een reusachtige kerel, ruig behaard, ruw van uitzicht. Aan zijn gordel hing eene zware strijdbijl, welke in zijne vuist gewis een vreeseliijk wapen moest zijn.

De derde was een vijftiger, mager en klein van gestalte. Aan de uitdrukking van zijn gelaat kon men gemakkelijk zien dat, zoo hij voor

zijn herkulischen makker in kracht moest onderdoen, hij hem, voor wat schrandereheid betreft, verreweg de baas was. Hij was met een kort zwaard gewapend, en droeg daarenboven, aan een schouderriem bevestigd, een grooten, goed gevulden lederen zak.

— Welnu, Kurt, vroegde de jonkman, wordt gij het wachten nog niet moede?

— Ik iets moede worden, wanneer gij er bij zijt? vroegde de reus, den spreker met onverholven teederheid aanschouwend.

— Zijt ge wel zeker, meester, sprak de derde, dat deze de plaats is, welke de graaf van Meersenberg voor de samenkomst aangewezen heeft?

— Gewis, mijn brave Wido!

— Aan den stand der zon te zien, moet het nu omstreeks middag zijn en kan de graaf dus niet lang meer wegblijven, zoo hij een man van zijn woord is.

De jonkman begon te lachen.

— Of hij iemand is, die zijn woord steeds getrouw blijft, geloof ik niet. Dat is de gewoonte niet bij de feodale heeren. Maar in dees geval staat zijn belang op het spel, en daarom denk ik, dat hij op het afgesproken uur hier zal verschijnen.

— En wat zijt gij zinnens te doen, meester?

— Beste Kurt, daarop kan ik u voor het oogenblik geen afdoend antwoord geven. De omstandigheden zullen beslissen. Weet echter dat ik geen duimbreed zal afwijken van mijne gewone gedragslijn.

Op dit oogenblik weerklonk er paardengetrappel in de nabijheid.

— Men komt, sprak de jonkman haastig. Laat mij alleen!

De reus en zijn gezelschap stonden op en traden de herberg binnen.

Een zestal ruiters verschenen. Op eenige stappen van de woning hielden zij stil en stegen af. De jonge vreemdeling greep zijnen kroes en bracht dien aan den mond, terwijl hij een doordringenden blik op de pas aangekomenen wierp.

— Wie van hen mag graaf Hugo wezen? prevelde hij. En waarom doet hij zich door zooveel stevig gewapende heeren vergezellen? Is het uit vrees voor eene hinderlaag of koestert hij zelf booze inzichten? We zullen het dra weten!

Na deze korte alleenspraak strekte hij de beenen uit en leunde achteloos tegen den rug der bank.

— Heeren, sprak een der ruiters, het schijnt dat wij de eersten op de samenkomst zijn.

— Dat is zoo zeker niet, vriend Wouter van Terbeke, wedervoer een ander edelman. Misschien is de graaf reeds binnen het jachtslot.

Dit zeggende begaf de spreker zich naar de poort en sloeg er met

— Willen wij nu maar beginnen, edele Heer? (blz. 50)

de vuist op. Eenige oogenblikken daarna verscheen er een man boven den muur.

— Wat verlangt gij, edele heer van Moerheim?

— Is uw meester reeds aangekomen?

— Neen, heer.

— Goed!... En hebt gij geene bandieten in den omtrek bemerkt?

— Bandieten, heer?

— Ja, Zwarte Jagers!...

— Heilige Maagd, bescherm ons! kreet de slotwachter verschrikt.

Zijn die geveleschde duivels in den omtrek?

— Jawel, en Bertrand, hun hoofdman, moet er bij zijn.

— Kent gij hem, heer? Hoe ziet hij er uit?

— Ik heb hem nooit gezien, bromde de edelman. Naar men vertelt is hij een groote kerel, terugstootend van voorkomen en steeds van kop tot teen gewapend.

— Zijt gij niet bang voor hem, edele heer?

— Wat durft gij daar vragen, lummel? schreeuwde de edelman. Een Moerheim is nooit vervaard!

Na die woorden keerde hij brommend naar zijne gezellen terug.

— Welnu, Moerheim?

— De graaf is er nog niet.

— En de Zwarte Jager?

— Ook niet.

— Dan blijft er ons niets anders over dan te wachten.

— Natuurlijk, meesmulde de edelman, dien we reeds Wouter van Terbeke hoorden noemen, maar we kunnen hier toch niet als stalknechts met den teugel onzer paarden in de hand blijven staan.

— Gewis, antwoordde de heer van Moerheim, maar daar is wel middel voor. De landlooper, welke daar zoo lui op de bank zit, zal ons tot stalknecht dienen.

Bij deze woorden naderde hij den vreemdeling.

— Heidaar, rekel, kom hier en let op onze paarden!

De aangesprokene keek den edelman even aan, doch verroerde zich niet.

— Welnu, lomperd, moet ik mijn bevel herhalen?

— Spaar u die moeite, heer.

— Wat? Ge durft weigeren?

— Heer, als ik geen lust heb om te doen wat mij gevraagd wordt, en vooral op zulken toon, dan doe ik het niet. Nu, ik heb geen lust, heer.

— Alle duivels! Kijkt me dien haveloozen landlooper eens aan! Zou men niet zeggen dat hij ons voor zijns gelijken neemt!

— Gij mijns gelijken? wedervoer de jonkman op eigenaardige wijze glimlachend. Neen, heer, mijns gelijken zijt gij niet!

— Vervloekte schubjak! schreeuwde Moerheim, de hand aan zijn zwaard slaande.

Nu stond de vreemdeling recht, trad van achter de tafel en naderde den opvliogenden edelman met afgemeten stap en opgeheven hoofd.

— Waarde heer, sprak hij doodbedaard, gij schijnt mij eenige jaren ouder te zijn, dan ik ben. De ondervinding heeft echter meermalen bewezen dat de ouderen niet altijd verstandiger zijn dan de jongeren. Ik denk dat wij hier voor zulk geval staan en daarom wil ik wel u een goeden raad geven.

— Wat brabbelt die kerel daar?

De vreemdeling ging met onverstoorbare kalmte voort:

— Ik acht het mij dus ten plicht u te zeggen, edele heer, dat gij uwe tong te veel vrijheid laat. Dat is in sommige gevallen eene groote onvoorzichtigheid. Mijne tong zegt nooit iets wat ik niet bereid ben oogenblikkelijk met de punt van mijn degen te onderteekenen op de huid van mijn tegenspreker.

— Hei, Moerheim, lachte ridder Wouter, dat is eene aardig gedraaide uitdaging, hoor!

— Eene uitdaging, welke ik niet ongestraft zal laten, bulderde de edelman. Ik zal in het versleten wambuis van dien ploert een gat maken, zóó groot en zoo diep, dat hij het niet meer zal kunnen toenaaien, zooals die andere.

— Ga uw gang, Moerheim! Wij zullen de kamprechters zijn!

— Heeren, vraagde de vreemdeling, wat zal er gebeuren, zoo die edelman doet wat hij zegt?

— Dan hangen wij uw lijk aan deze boomen!

— Dat is geen aangenaam vooruitzicht! lachte de jonkman. En zoo ik de partij win?

— Dan wordt ge levend opgeknoopt!

— Dus, hangen in elk der beide gevallen. Alhoewel ik er nooit de proef van genomen heb, meen ik toch dat het niet heel prettig is door zoo'n strop van hennep een kijkje in de eeuwigheid te nemen. Ik vind het nochtans heel vriendelijk van u mij op voorhand te hebben verwittigd...

Deze korte, wijsgeerige toespraak werd op zulken zonderlingen toon gehouden, dat de edellieden niet begrepen of het ernst of spot was, en den koenen jonkman verbluft aankeken. Deze wierp zijn mantel af, haalde zijn degen uit de scheede en keek zijn tegenstander lachend aan.

— Willen wij nu maar beginnen, edele heer?

Een oogenblik daarna stonden de beide mannen tegenover elkander. Moerheim was kop en hals langer dan de vreemdeling; zijn wapen scheen in zijne gespierde vuist niet zwaarder te wegen dan een riethalm.

— Zoo die kerel met het zwaard even vlug als met de tong om-springt, dan zal dit gewis een mooie strijd zijn, fluisterde een der toeschouwers tot zijn nevenman.

De jonkman zette zich schrap.

— Ridder, sprak hij, een laatste woord. Gij hebt beloofd een gat te maken in mijn wambuis. Daar ik niet weet of gij daartoe de noodige behendigheid bezit, wil ik u even aantonen hoe dit moet gedaan worden. Ik raad u dus aan kalm te blijven om niets van de les te verliezen.

De strijd begon. Moerheim was een geducht schermer; maar, wat hij ook deed om zijn vijand te verschalken of dezes weerstand te breken, niets hielp. Als eene stalen slang volgde de kling van den jonkman het wapen van de edelman en scheen het met zijne flikkerende kronkels te omwinden.

De ruiters keken verbaasd toe. Moerheim had al menig tweegevecht gehad, en nog nooit was het geplogen dat iemand hem zoolang had kunnen wederstaan.

— Die vreemdeling weet zijn wapen flink te hanteeren, sprak heer Wouter. Ziet toch hoe kalm hij blijft!

— En hoe Moerheim zich opwindt, was het stille bescheid. Nu, daar is wel reden voor, vermits zijne faam op het spel staat!

— Let op, heer! klonk de vroolijk spottende stem van den onbekende. De les begint!

Bijna op den eigensten stond uitte Moerhem een kreet en sprong achteruit. Dwars over zijn kostbaren lijfrok vertoonde zich eene snede van eene hand lang, welke aldra rood gekleurd werd.

— Bij al de duivels der hel, tierde hij, dat ga ik u betaald zetten!

— Ga uw gang, heer, en tracht die belofte te houden. Ik heb een hekel aan menschen, die het bij woorden laten. Gij draagt nu de helft van mijne handteekening op de huid; de andere helft volgt aanstonds. 't Is waarlijk spijtig voor uw mooien lijfrok, die u gewis vier zilveren ponden gekost heeft en nu geheel bedorven is.

— Ik zal u aan den grond spijkeren!

— Beproof het, maar mijne handteekening gaat vóór!

Weer stonden de beide mannen schrap, de blikken onafgewend op elkanders oogen gericht, terwijl de zwaarden flikkerden en kletterden. En weer deinsde de reus achteruit terwijl, als door een bloedigen vinger op de grijze stof getrokken, een rood Sint Andrieskruis zich op zijn lijfrok vertoonde.

— Ziet, lachte de onbekende, het kruis met de punt van zijn wapen aanwijzend, zóó ben ik gewoon mijne tegenstanders te merken, vóór ik ze naar de andere wereld zend... Komaan, de laatste stoot! En dan, heeren, vervolgde hij dreigend, moogt gij het beproeven Bertrand den Zwarten Jager levend op te hangen!

Bij het hooren van dien wijdgeduchten naam deinsden de edellieden verschrikt terug.

— Bertrand de Zwarte Jager!... Hij! prevelden zij.

— Welnu, heeren, hebt ge nog altijd lust om mij op te knoopen!... En zich tot Moerheim wendend:

— Waarde heer, aan u te beslissen, of ik dood of levend hier ergens aan een tak moet bengelen! Neem dus spoedig een besluit, want als mijn degen iemands bloed gezien heeft, wordt hij ongeduldig!

De edellieden staken de hoofden bijeen en wisselden snel eenige stille woorden. Daarna trad ridder Wouter van Terbeke vooruit.

— Heer Bertrand, begon hij, even de hand aan zijne muts brengend...

— Wie, mij kennend, tot mij spreekt, ontbloot het hoofd geheel en al, klonk het hooghartig terug.

— Vergeet niet dat ik edelman ben, antwoordde Wouter van Terbeke.

— Edelman! Hahaha! Edelman! Zoo het die ellendige kastengeest is, welke u hindert, wil ik uw geweten geruststellen. Mijne voorzaten waren koningen in dit land, toen de uwe nog in de wouden van Germanië rondzwierven!... En nu, gehoorzaam!

Er lag zooveel trots in die woorden en Bertrands houding was zoo gebiedend, dat de ridder instinctmatig het hoofd ontblootte en voor hem boog.

— Spreek op nu!

— Heer Bertrand, wij zijn allen edele leenmannen van graaf Hugo van Meersenberg. Deze heeft ons ontboden om tegenwoordig te zijn bij het onderhoud, dat hij heden met u zal hebben. Daarstraks nog wisten wij niet, wie gij waart. Wij hielden u voor een zwervend huursoldaat of iets dergelijks.

— Iemand, dien men zoo maar aan den eersten den besten boom mag opknoopen, onderbrak de Zwarte Jager hoonend.

— Daar de graaf u uitgenoodigd heeft, hebt gij van ons niets meer te vreezen!

— Vreezen? Ik, vreezen! Waarom keert gij de rollen om? Bekijkt uw vriend daar! Hij draagt op borst het bewijs der vrees, welke gij mij inboezemt!

De heer van Moerheim trad bij het hooren dier uitdagende woorden vooruit.

— Tusschen ons is alles niet uit, grolde hij, bleek van woede. Zoodra ik door mijn leenmansplicht niet meer zal gebonden zijn, zal ik u wel vinden, waar gij u ook verbergen moogt. Al uw bloed zal niet voldoende zijn om den hoon, mij heden aangedaan, uit te wisschen!

— Gij zijt tamelijk gulzig, heer, antwoordde Bertrand droogjes. Neem liever geiten- of schapenbloed, dat is minder gevaarlijk te verkrijgen.

Op dit oogenblik weerklonk er paardengetrappel en verschenen er twee ruiters in gestrekten draf.

— De graaf!

— Eindelijk! meesmulde de Zwarte Jager, zijn degen terug in de scheede stekende.

Op de plaats gekomen stegen Hugo en zijn vertrouweling, ridder Boso, van hunne rossen.

— Is de Zwarte Jager er al? vroeg de eerste.

— Hij is hier, graaf, antwoordde Bertrand, en gij hebt hem laten wachten!

Met ongeveinsde verbazing keek de heer van Meersenberg den spreker aan. Hij had nooit te voren den hoofdman der Zwarte Jagers gezien; evenals zoovele anderen had hij zich den baanstrooper voorgesteld als een reusachtige kerel met beestachtig uitzicht, en ziet, daar vertoonde deze zich onder de gedaante van een sierlijken jonkman, met innemend gelaat en mannelijke taal.

— Gij zijt dus Bertrand de Zwarte Jager? vroeg hij eenigszins aarzelend.

— Ja.

— De man, dien ik tot u gezonden heb, schilderde u nochtans af als een grove, ruigbehaarde kerel, die...

Bertrand begon te lachen.

— Uw zendeling heeft mij niet gezien! Mijn luitenant Kurt heeft hem te woord gestaan, ziedaar alles.

Graaf Hugo keek den spreker eene poos aan.

— Weet gij wel, heer Bertrand, dat gij, door u alleen naar deze bijeenkomst te begeven, een voor u zelve zeer gevaarlijk spel speelt?

— Hoe dat, edele heer? Ge maakt me nieuwsgierig!

— 't Is toch heel natuurlijk! Gij weet toch wel dat de hertog van Brabant uw hoofd op prijs gesteld heeft?

— Och ja, honderd zilveren ponden van twintig looden of schellingen! Ik dacht dat mijn hoofd wel wat meer waard was dan zoo'n ellendige somme gelds!

— Ik vind dat deze geenszins te versmaden is, meende de graaf. Nu, om het even! De hertog komt morgen te Meersenberg.

— Dat weet ik!

— Welnu, wij zijn hier acht gewapende ridders; gij zijt alleen...

— Ga voort!

— Veronderstel dat wij ons van u meester maken en u morgen, aan handen en voeten gebonden, aan den hertog overleveren...

— Ga voort!

— Daardoor zouden wij den hertog zulken overgrooten dienst bewijzen, dat hij ons zou toestaan wat wij hem willen vragen.

— En ge zoudt ook mijne hulp niet meer noodig hebben, lachte Bertrand. Mooi bedacht!

— Gij zijt een goed verstaander, heer Bertrand, vervolgde de graaf. Wat denkt gij nu over den toestand?

— Wat ik denk? Ik denk, dat al wat gij daar gezegd hebt heel waar kan zijn. En uwe gezellen hebben den zin uwer woorden zoo wel begrepen, dat zij mij op dit oogenblik langs alle zijden omringen, en slechts op een teeken van u wachten om op mij toe te springen.

En zoo ik dat teeken geef?

Nu kwam de heer van Moerheim tusschenbeide.

— Voor den drommel, graaf, riep hij, de kat speelt te lang met de muis! De kerel is in onze macht!...

Bertrand kruiste de armen over de borst, keek den graaf doordringend aan en sprak op langzamen toon:

— Graaf van Meersenberg, men geeft u daar een zeer dommen raad.

— Denkt ge dat?

— Ja. De man, die daareven gesproken heeft, stond eenige oogenblikken geleden vóór mij met het zwaard in de hand. Tweemaal heb ik zijn leven in mijne handen gehad, en tweemaal heb ik hem gespaard. Nu staat hij achter mij, gereed om mij verraderlijk te overvallen! Zie, graaf, al de anderen hebben ingelijks hunne daggen getrokken!... Maken wij een einde aan dit gekkenschap! Laat ons uw jachtslot binnentreden en onder het drinken van eenige kroezen mede of wijn over de zaak onderhandelen, waarvoor gij mij ontboden hebt!

Verbaasd over de kalmte van den jonkman, die volstrekt geen acht scheen te geven op het dreigend gemompel en de onheilspellende blikken der heeren, keek de graaf den Zwarten Jager eene poos sprakeloos aan. Bewondering en wantrouwen stonden zoo duidelijk op zijn gelaat te lezen, dat Bertrand zich niet kon weerhouden in eenen luiden lach te schieten. Dan plotseling weer ernstig wordend, lei de jonkman zijne hand op Hugo's schouder en sprak met klare, eenigszins dreigende stem:

— Graaf, gij hebt welgedaan het woord niet uit te spreken, dat u op de lippen brandde en waarop al deze heeren sedert eenige oogenblikken met ongeduld wachtten! Dat woord had uw aller doodvonnis geweest!

— Ge zegt?... stotterde de graaf verbleekend.

— De waarheid! Hier is het bewijs! En de vingers aan den mond brengend liet hij een doordringend gefluit hooren.

De deur der herberg werd geopend; Kurt en Wido traden buiten en naderden de groep.

— Vrienden, sprak Bertrand, ik vergezel deze heeren in dit jachtslot. Zoo ik binnen een uur niet terug bij u ben, maakt gij er u meester van en geef ik u de toelating al deze heeren aan de kanteelen op te hangen!

De edellieden keken elkander ontzet aan.

— Gij zijt dus niet alleen gekomen, mompelde de graaf.

— Dat kunt gij begrijpen! Met lieden van uwe soort neem ik altijd afdoende voorzorgen. Op dit oogenblik zijn wij door twaalf honderd Zwarte Jagers omringd!... Ge ziet er zoo verlegen uit, heeren! En ge hebt uwe daggen terug in de scheede gestoken? Dat is braaf en voorzichtig, Heeren!... Ja, ja, het is eene onaangename zaak voor de kat, wanneer het muisje plotseling zóó groot wordt en zulke vervaarlijke tanden vertoont, dat het eigenlijk de muis is, die met de kat speelt!...

En zich tot Hugo wendend:

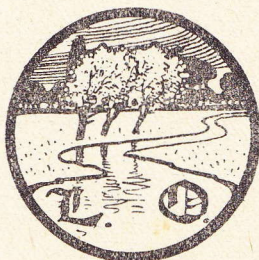
— Graaf van Meersenberg, ik volg u!

GEMEENTE!

EEN VERHAAL UIT DE XIIe EEUW.

DOOR

C. DE KINDER.

LODEWIJK OPDEBEEK

Uitgever.

— ANTWERPEN —

1914.